

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

W nagłówku, po lewej stronie, znajduje się logo Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich zawierające godło państwa polskiego i podkreślenie w formie miniaturki flagi RP

Warszawa, 13 listopada 2025 r.

Sygn. akt KR I R 3/25

DECYZJA nr KR I R 3/25

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha,

Członkowie Komisji:

Paweł Lisiecki, Robert Kropiwnicki, Christian Młynarek, Mirosław Józef Pampuch, Anna Tarczyńska, Adrian Wasielewski, Anna Wierzbica,

na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 listopada 2025 r.,

po rozpoznaniu sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st.

Warszawy z dnia 16 lutego 2012 r., nr 111/GK/DW/2012,

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawa, JR, EM, PM, SJ, AJ,
PŁ, SU, ŁŻ, MS i AW,

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a i art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. i art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z 2025 r. poz. 769.; dalej: k.p.a.),

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 16 lutego 2012 r., nr 111/GK/DW/2012, w całości.

UZASADNIENIE

I.

Przebieg postępowania administracyjnego przed Komisją.

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2025 r. Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja) na podstawie 15 ust. 2 i 3 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie decyzji

Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 16 lutego 2012 r., nr 11 I/GK/DW/2012, w przedmiocie przyznania następcom prawnym byłego właściciela prawa użytkowania wieczystego do części nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Łowickiej 52, nr hip. obecnie stanowiącej dz. ew. nr, z obrębu.

W dniu 15 stycznia 2025 r. Komisja zawiadomiła strony o wszczęciu postępowania rozpoznawczego. Z kolei postanowieniami z dnia 15 stycznia 2025 r. Komisja na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. zawiadomiła o wszczęciu postępowania rozpoznawczego właściwe organy oraz sądy oraz zwróciła się do Społecznej Rady o wydanie opinii w przedmiocie ww. decyzji z dnia 16 lutego 2012 r., nr 11 I/GK/DW/2012.

Powyższe postanowienia i zawiadomienie z dnia 15 stycznia 2025 r. zostały ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 24 stycznia 2025 r.

Zawiadomieniem z dnia 24 września 2025 r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 24 września 2025 r.

W dniu 12 listopada 2025 r. wpłynęła opinia Społecznej Rady w przedmiocie decyzji reprywatyzacyjnej.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1.Opis nieruchomości.

1.1.Działka ew. nr z obrębu pow. 1411 m² położona jest w Warszawie przy ul. Łowickiej 52. Sąd Rejonowy dla Warszawy- Mokotowa w Warszawie prowadzi dla niej księgę wieczystą nr. Jej właścicielem jest m.st. Warszawa, a użytkownikami wieczystymi JR w udziale wynoszącym 1/2 części oraz PM w udziale wynoszącym 1/2 części. Jest ona niezabudowana i stanowi podwórko wokół budynku usytuowanego na działce ew. nr z obrębu

1.2.Ww. działka nr obciążona jest służebnościami gruntowymi polegającymi na prawie przejścia i przechodu przez nią oraz położenia infrastruktury technicznej mediów na rzecz każdorazowych użytkowników wieczystych i właścicieli 8 działek ewidencyjnych znajdujących się w obrębie. Są nimi:

a) działka ew. nr objęta księgą wieczystą nr ,

b) działki ew. nr i , objęte księgami wieczystymi o numerach odpowiednio i , których użytkownikiem wieczystym jest Ł Ż, a właścicielem m.st. Warszawa,

c) działki ew. nr i , objęte księgami wieczystymi o numerach odpowiednio, których użytkownikami wieczystymi są SJ i AJ, a właścicielem m.st. Warszawa,

d) działki ew. nr i , objęte księgami wieczystymi o numerach odpowiednio:

, i , których użytkownikami wieczystymi są PŁ i SA, a właścicielem m.st. Warszawa,

1.3.Uprzednio wskazana działka ew. nr zabudowana jest budynkiem, w którym wyodrębniono własność 8 lokali mieszkalnych. Jej współwłaścicielami są właściciele tych mieszkań, tj.:

- a) SJ i AJ - współwłaściciele lokali nr 1 i 2, objętych księgami wieczystymi o numerach odpowiednio i ,
- b) MS - właścicielka lokalu nr 3, objętego księgą wieczystą nr ,
- c) PŁ i SU - współwłaściciele lokali nr 6, 7 i 8, objętych księgami wieczystymi o numerach odpowiednio i ,
- d) AW - właścicielka lokalu nr 5, objętego księgą wieczystą nr ,
- e) ŁŻ - właściciel lokalu nr 4, objętego księgą wieczystą nr .

1.4.Działka ew. nr stanowi część dawnej nieruchomości hipotecznej nr położonej przy ul. Łowickiej i Narbutta, o powierzchni 2105,64 m². Na tej dawnej posesji znajdował się budynek dwukondygnacyjny zbudowany w 1927 r. W wyniku działań wojennych został on spalony w dużym stopniu, lecz nie całkowicie - V kategoria zniszczeń (zniszczony w ponad 70 %). Obiekt ten został odbudowany przez właścicielkę hipoteczną – JH.

1.5.W skład dawnej nieruchomości hip wchodzi również m.in. część dz. ew. nr stanowiącej fragment ul. Łowickiej, oraz część dz. ew. nr , stanowiącej fragment ul. Narbutta. Obie te działki znajdują się w obrębie stanowią własność m.st. Warszawa.

2.Właściciel hipoteczny i złożenie wniosku dekretowego.

2.1.Zgodnie z zaświadczeniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 31 lipca 1946 r., Nr, nieruchomość hip nr uregulowana była jawnym wpisem na imię IH.

2.2.Objęcie ww. gruntu nastąpiło w dniu 14 sierpnia 1947 r., tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Nr 14 Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy. W związku z tym termin do złożenia wniosku dekretowego upływał w dniu 14 lutego 1948 r.

2.3.W dniu 7 listopada 1947 r. adw. JD działając jako pełnomocnik JH złożył wniosek o przyznanie właścicielce hipotecznej prawa własności czasowej w stosunku do przedmiotowej nieruchomości.

3.Zbycie roszczeń dekretowych.

3.1.Umową z dnia 11 lipca 1951 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. Nr, JH i zbyła na rzecz:

-ZR 1/3 niepodzielnej części nieruchomości położonej przy ul. Łowickiej 52 za 40.000.00 zł,

-JJ 1/6 niepodzielnej części tej nieruchomości za 20.000,00 zł,

-WJ 1/6 niepodzielnej części tej nieruchomości za 20.000.00 zł.

W treści tego dokumentu wskazano, że w dniu 7 listopada 1947 r. złożono wniosek dekretowy. Nabywcy oświadczyli zaś, że znają dokładnie pod względem prawnym i faktycznym przedmiotową posesję.

3.2.Umową z dnia 3 września 1951 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. Nr, JH

-przeniosła na ZR 1/6 niepodzielnej części nieruchomości położonej przy ul. Łowickiej 52 wraz z 1/6 niepodzielną częścią znajdującą się na niej willi mieszkalnej w zamian za własność parceli nr z nieruchomości położonej w Warszawie pod nazwą „K M i W” o pow. 1120 m² wraz z znajdującym się na tym terenie: wapnem, cegłą i zatwierdzonymi planami budowlanymi,

-sprzedała JJ i WJ. w równych częściach między nimi 1/6 niepodzielnej części nieruchomości położonej przy ul. Łowickiej 52 wraz z 1/6 niepodzielną częścią znajdującą się na niej willi mieszkalnej za 20.000.00 zł.

W treści tego dokumentu wskazano, że JH przeniosła na pozostałe strony również ogół wszelkich praw przysługujących jej do posesji hip nr

4.Spadekobrańie po ZR, JJ i WJ.

4.1.Spadek po ZR nabył z mocy ustawy JR w całości (postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy - Pragi w Warszawie z dnia 11 marca 1991 r., sygn. akt).

4.2.Spadek po JJ nabyli z mocy testamentu notarialnego, sporządzonego dnia 2 lutego 1973 r. w Warszawie, otwartego i ogłoszonego dnia 16 mara 1977 r. w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w sprawie, S W i MW po 1/2 części spadku każde z nich (postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi w Warszawie z dnia 25 listopada 1977 r., sygn. akt).

4.3.Spadek po WJ nabyli z mocy testamentu notarialnego sporządzonego dnia 2 lutego 1973 r. w Warszawie, otwartego i ogłoszonego dnia 15 marca 1977 r. w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w sprawie, SW i MW po 1/2 części spadku każde z nich (postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi w Warszawie z dnia 25 listopada 1977 r., sygn. akt).

4.4.Spadek po MW nabyli z mocy ustawy SW i EM - po 1/2 części spadku każde z nich (postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy - Pragi w Warszawie z dnia 13 kwietnia 1977 r., sygn. akt).

4.5.Spadek po SW na podstawie ustawy nabyła EM w całości (postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy - Pragi w Warszawie z dnia 2 września 2005 r., sygn. akt).

5.Postępowanie dekretowe i dalszy obrót prawami do nieruchomości.

5.1. Decyzją z dnia 19 września 1969 r., GKM-IV/6210/464/69/JB, Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy odmówiło ZR, JJ i WJ przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości położonej przy ul. Łowickiej 52, nr hip., z jednoczesnym stwierdzeniem, że budynki znajdujące się na gruncie przeszły na własność Państwa. Wskazano, że odmowa uwzględnienia wniosku dekretowego nastąpiła na podstawie art. 7 ust. 5 dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy z dnia 26 października 1945 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 279; dalej: dekret warszawski).

5.2. Decyzją z dnia 4 czerwca 1970 r., znak: MT-odw.4/70, Ministerstwo Gospodarki Komunalnej utrzymało w mocy ww. decyzję Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 19 września 1969 r. W jej uzasadnieniu podkreślono, że obiekt znajdujący się na przedmiotowym gruncie nie jest domem jednorodzinnym lub małym domem mieszkalnym. Dlatego też niezasadnym byłoby oddanie tego terenu w użytkowanie wieczyste.

5.3. Decyzją z dnia 4 sierpnia 2008 r., znak: BO3b/786-R-205/05, Minister Infrastruktury m.in. stwierdził nieważność ww. decyzji: Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia 19 września 1969 r. oraz Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z dnia 4 czerwca 1970 r. w częściach obejmujących dz. ew. nr. W jej uzasadnieniu wywodzono, że akty te zostały wydane z rażącym naruszeniem art. 7 ust. 2 dekretu, albowiem nie ustalono jednoznacznie, czy korzystanie z nieruchomości hipotecznej było rzeczywiście sprzeczne z jej przeznaczeniem w obowiązującym wówczas planie zabudowy. Nadto nie wyjaśniono dokładnie stanu faktycznego sprawy.

5.4. Wskutek powyższego decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 16 lutego 2012 r., nr 11 I/GK/DW/2012:

-ustanowiono na 99 lat prawo użytkowania wieczystego działki ewidencyjnej nr na rzecz JR w 1/2 części oraz EM w 1/2 części (pkt 1 decyzji),

-ustalono z tego tytułu czynsz symboliczny w wysokości 1411,00 zł netto (pkt II decyzji),

-odmówiono ustanowienia prawa użytkowania wieczystego części gruntu w obrębie stanowiącego działki ewidencyjne: (część) - pod ulicą Łowicką, oraz nr (część) – pod ulicą Narbutta (pkt III decyzji).

2.5. Nadto stwierdzono, że:

-grunt, który jest przedmiotem prawa użytkowania wieczystego stanowi podwórko budynku mieszkalnego położonego przy ul. Łowickiej 52 i nie jest zabudowany (pkt IV decyzji), -przedmiotowa nieruchomość znajduje się na obszarze, gdzie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu Starego Mokotowa zatwierdzony uchwałą nr LXX/2187/2010 Rady m.st. Warszawy z dnia 14 stycznia 2010 r. (publ. w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2010 r. nr 38, poz. 525) (pkt V decyzji),

-w przypadku zbycia prawa użytkowania wieczystego na rzecz osób trzecich przez wieczystego użytkownika, o których mowa w pkt I decyzji - osoby te uiszczają opłaty roczne za użytkowanie wieczyste gruntu na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 roku

o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz.U. z 2010 roku Nr 102, poz. 651 ze zm.). Nie dotyczy to nabywania prawa użytkowania wieczystego w drodze dziedziczenia oraz jego nabycia przez osobę bliską (pkt VI decyzji),

-decyzja niniejsza z chwilą, gdy stanie się ostateczna, będzie stanowiła podstawę do zawarcia w formie aktu notarialnego umowy ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu opisanego w pkt I decyzji. Niestawienie się nabywcy bez usprawiedliwienia w Kancelarii Notarialnej w celu podpisania umowy ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu w wyznaczonym terminie, będzie stanowić podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia niniejszej decyzji jako bezprzedmiotowej (pkt VII decyzji),

-korzystanie z nieruchomości przez użytkowników wieczystych powinno być zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (pkt VIII decyzji),

-nieprzestrzeganie przez użytkownika wieczystego warunków określonych w pkt VIII może skutkować rozwiązaniem umowy. Umowa o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste może ulec rozwiązaniu i grunt może być odebrany przed upływem określonego w niej terminu również w przypadku korzystania z gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste w sposób oczywiście sprzeczny z jego przeznaczeniem lub naruszenia postanowień umowy (pkt IX decyzji),

-w razie wygaśnięcia prawa użytkowania wieczystego gruntu na skutek upływu okresu ustalonego w umowie albo na skutek rozwiązania umowy przed upływem tego okresu, użytkownikom wieczystym przysługuje

wynagrodzenie za budynki i inne urządzenia. Wynagrodzenie winno być równe wartości tych budynków i urządzeń określonej na dzień wygaśnięcia prawa użytkowania wieczystego. Za budynki i urządzenia wzniesione wbrew postanowieniom umowy wynagrodzenie nie przysługuje (pkt X decyzji),

-niniejsza decyzja nie narusza praw osób trzecich istniejących w dniu jej wydania. Ewentualne roszczenia z tytułu poniesionych nakładów mogą być dochodzone na drodze cywilnej (pkt XI decyzji),

-prawa i obowiązki użytkowników wieczystych nie wymienione w niniejszej decyzji regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz przepisy kodeksu cywilnego (pkt XII decyzji),

-w odniesieniu do pozostałej części gruntu pochodzącego z nieruchomości hip. nr wniosek z dnia 7 listopada 1947 r. zostanie rozpoznany odrębną decyzją (pkt XIII decyzji).

5.6.W jej uzasadnieniu wywodzącej uprawnienia beneficjentów decyzji do ustanowienia na ich rzecz prawa użytkowania wieczystego m.in. z umów z dnia 11 lipca 1951 r. i 3 września 1951 r., na podstawie których JH miała zbyć przysługujące jej roszczenie dekretowe.

5.7.Następnie decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn.:

-uchylono zaskarżoną decyzję Prezydenta m.st. Warszawy w pkt II, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII i XIII i w tym zakresie orzeczono o ustaleniu czynszu symbolicznego z tytułu ustanowienia prawa użytkowania

wieczystego do dz. ew. nr na rzecz JR w 1/2 części oraz EM w 1/2 części w wysokości 1.411 zł netto (pkt 1 decyzji),

-uchylono zaskarżoną decyzję w pkt III i w tym zakresie przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji (pkt 2 decyzji).

W jej uzasadnieniu wywodzono, że zastrzeżenia zawarte w punktach od IV do XIII decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nie mają umocowania prawnego w art. 7 ust. 1 i 2 dekretu warszawskiego. W postanowieniach zawartych w pkt VIII, IX, X, XI i XII organ I instancji uregulował kwestie, które w ogóle nie podlegają regulacji w drodze decyzji administracyjnej i mogą być uwzględnione dopiero w umowie o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego. Z kolei pkt III decyzji repriwatyzacyjnej został wydany z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy w tym zakresie ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

5.8. Decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 16 lutego 2012 r., zmienioną decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2013 r., wykonano umową sporządzoną w formie aktu notarialnego z dnia 29 lipca 2015 r., Rep.

5.9. Decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 27 czerwca 2013 r., nr 201/GK/DW/2013 m.in. odmówiono ustanowienia prawa użytkowania wieczystego części gruntu w obrębie , stanowiącego działki ewidencyjne: nr (część) - pod ulica Łowicką, oraz nr (część) - pod ulicą Narbutta (pkt VIII decyzji). W jej uzasadnieniu wywodzono, że plan przewiduje dla obu z nich funkcje oznaczone odpowiednio: 11 KD-L(g) i 9 KD- L(g) - drogi

gminne. W konsekwencji niemożliwym jest ustanowienie do nich prawa użytkowania wieczystego.

5.10. Umową z dnia 10 sierpnia 2022 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep nr, EM darowała swemu synowi PM cały przysługujący jej udział wynoszący 1/2 części w prawie użytkowania wieczystego działki ew. nr.

5.11. Decyzją z dnia 22 października 2025 r., sygn. akt KR I R 2/25, Komisja stwierdziła nieważność decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. , w całości. W jej uzasadnieniu wskazano, że organ, wydając to rozstrzygnięcie, naruszył w sposób rażący art. 138 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.a.

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Komisję na podstawie: akt sygn. KR I R 3/25 (2 tomy), akt przekazanych przez m.st. Warszawa (3 tomy), kopii księgi hip nr (1 tom), kopii akt KW nr:(1 tom), (1 tom), (1 tom), kopii akt Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi w Warszawie sygn. (1 tom) i (1 tom), akt Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie o sygn. (1 tom) oraz inwentaryzacji drzew i krzewów na dz. ew. nr (1 tom).

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1.Stan prawny obowiązujący w dniu wydania decyzji przez Komisję.

W niniejszej sprawie istotne znaczenie miało określenie ostatecznych konsekwencji prawnych decyzji z dnia 16 lutego 2012 r., nr 11 I/GK/DW/2012, a występujących w dniu 13 listopada 2025 r. Należy bowiem zauważyć, że zawarto w niej następujące postanowienia dotyczące:

- ustanowienia użytkowania wieczystego do dz. ew. nr (pkt I),
- ustalenia z tego tytułu czynszu symbolicznego (pkt II),
- odmówienia ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do części dz. ew. nr (pkt III),
- pozostałych kwestii (pkt IV-XIII).

W dalszej kolejności decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. uchylono uprzednio wymieniony akt w pkt II, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII i XIII i w tym zakresie orzeczono o ustaleniu czynszu symbolicznego, a także uchylono jego pkt III i w tym zakresie przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Natomiast decyzją z dnia 22 października 2025 r., sygn. akt KR I R 2/25, Komisja stwierdziła nieważność rozstrzygnięcia Kolegium z dnia 24 stycznia 2013 r. Jednocześnie zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. decyzje Komisji, z wyłączeniem decyzji, o których mowa w art. 34 ust. 3, oraz postanowienia są ostateczne. Stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej wywołuje zaś w przestrzeni prawnej skutek wsteczny (ex tunc). W efekcie tego należało przyjąć, że w

niniejszej sprawie zaistniał taki stan prawny, jaki pojawiłby się, gdyby decyzja Kolegium w ogóle nie została wydana i gdyby nie wszczęto postępowania odwoławczego w tym względzie. Dlatego też, orzekając w przedmiotowej sprawie, Komisja winna była objąć kontrolą wszystkie postanowienia zamieszczone w decyzji reprivatyzacyjnej w pkt od I do XIII według takiego stanu, jaki obowiązywał w dniu 16 lutego 2012 r., a więc bez wpływu orzeczenia organu II instancji.

2. Rażąco naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 28 k.p.a.

Przepisem definiującym pojęcie strony postępowania administracyjnego, w tym również strony postępowania o przyznanie prawa użytkowania wieczystego na podstawie przepisów dekretu warszawskiego jest art. 28 k.p.a. Zgodnie z jego treścią stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Jak przyjęto w orzecznictwie, pojęcie strony, jakim posługuje się art. 28 k.p.a., może być wyprowadzone tylko z przepisów prawa materialnego, czyli z normy prawnej, która stanowi podstawę ustalenia uprawnienia lub obowiązku (por. wyrok NSA z dnia 19 stycznia 1995 r., I SA 1326/93). W przypadku spraw dekretowych tego rodzaju regulacją jest art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego. Stosownie do jego treści: dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie - użytkownicy gruntu mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym

gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżaw}' z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną.

Art. 28 k.p.a. nie wypowiada się przy tym wprost na temat skutków różnego rodzaju zdarzeń o charakterze cywilnoprawnym, w tym skutków umów na możliwość przypisania danemu podmiotowi statutu strony postępowania administracyjnego. W kwestii tej wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. I OPS 1/22. W orzeczeniu tym wskazano, że „W przestrzeni prawa administracyjnego (...), normy prawne mają charakter bezwzględnie wiążący. Stosunki administracyjnoprawne mają natomiast charakter jednostronny ściśle powiązany z władczymi kompetencjami organów administrujących. W konsekwencji nie może być tu mowy o swobodzie podejmowania czynności prawnych na wzór swobody właściwej prawu prywatnemu. (...). Aksjologia prawa administracyjnego potwierdza (...), że źródłem sytuacji prawnych w prawie administracyjnym mogą być wyłącznie normy prawne i jedynie bezpośredni związek interesu indywidualnego z tymi normami pozwala kwalifikować go jako interes prawny. (...) Skutki czynności prawnej dokonanej przez podmioty prawa cywilnego samoistnie nie stanowią źródła interesu prawnego w przestrzeni prawa administracyjnego.”.

Z kolei w uchwale z dnia 10 kwietnia 2024 r., sygn. akt I OPS 1/23, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził że „dekret warszawski jest (...) aktem ze sfery prawa publicznego a normatywny cel i charakter uprawnienia do uzyskania prawa do gruntu odebranego tym dekretem jest dokonywany w publicznoprawnym (administracyjnym) trybie postępowania (...). Sfera normotwórcza, przedmiot i podmiotowość

prawa administracyjnego mogą być (...) kształtowane normami prawa cywilnego tylko wtedy, gdy istnieje wyraźna norma prawna dopuszczająca taką modyfikację. Brak takiej normy wyklucza możliwość oddziaływania prawa cywilnego i czynności cywilnoprawnych na kształt stosunku administracyjnoprawnego w jakimkolwiek zakresie (...)."

Wskazano przy tym, że „Przepisy dekretu warszawskiego nie kreowały normy materialnoprawnej, przypisującej stronom umowy nabycia praw i roszczeń interes prawny w postępowaniu administracyjnym, prowadzonym na podstawie tego dekretu w celu przyznania praw określonych w tym dekrete. Takiej normy materialnoprawnej, mającej zastosowanie do dekretu warszawskiego, nie kreują także inne akty prawne. Norma taka nie wynika również, z przepisów prawa cywilnego. Sama bowiem podstawa cywilnoprawna zawarcia takiej umowy (...) nie tworzy interesu prawnego w procedurze administracyjnej, prowadzonej na podstawie dekretu warszawskiego. Umowa taka nie może bowiem modyfikować, ustawowo określonego, podmiotowego zakresu uprawnień unormowanych w dekrete warszawskim, skoro zakres tych uprawnień nie może być wynikiem zgodnych oświadczeń woli stron tej umowy".

Stwierdzono również, że „Skoro bowiem ustawodawca zadeklarował w dekrete zrekompensowanie właścicielom gruntów warszawskich pozbawienie ich prawa własności przez przyznanie im praw określonych w tym akcie, to podmioty te nie mogą w wyniku własnej woli zmienić woli prawodawcy i wskazać innego adresata tego uprawnienia. Należy odróżnić dopuszczalność wyrażania swojej woli w umowach cywilnoprawnych (...) od niedopuszczalności przypisywania takim umowom skutków modyfikujących normatywny aspekt podmiotowy uprawnienia określonego w dekrete warszawskim w procedurze administracyjnej".

Co należy podkreślić, w wyroku z dnia 22 października 2024 r., sygn. akt I OSK 1055/20, Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że przyznanie praw określonych w dekreście warszawskim mogło nastąpić tylko na rzecz dotychczasowego właściciela gruntu oraz jego spadkobierców. Z tego też powodu, nie można było umów, na podstawie których przenoszono roszczenia o ich przyznanie na osoby trzecie, uznawać za skuteczną podstawę przyznania im praw mocą decyzji wydawanej na podstawie art. 7 dekretu warszawskiego. Tego rodzaju praktyka stanowiła rażące naruszenie prawa - w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. - w postaci: art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 28 k.p.a. Analogiczne stanowisko wyrażono również w orzeczeniach z dnia 29 sierpnia 2022 r. sygn. akt: I OSK 2034/20, I OSK 2875/20, I OSK 707/20 i I OSK 1717/20, z dnia 7 lutego 2023 r. sygn. akt I OSK 1180/21 i I OSK 1363/21. Nadto w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 czerwca 2024 r. I OSK 677/22 i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 15 października 2024 r. I SA/Wa 1498/23 wskazano, że w ten sposób należy również oceniać skutki umów cywilnoprawnych przenoszących roszczenia dekretowe, a zawartych w lat 50 - tych XX wieku.

W tym miejscu podkreślić należy, że umowami z dnia 11 lipca 1951 r. i 3 września 1951 r. JH przeniosła na: ZR, JJ i WJ przysługujące jej roszczenie dekretowe do nieruchomości przy ul. Łowickiej 52. Beneficjenci decyzji reprivatyzacyjnej są zaś spadkobiercami nabywców tych praw. Jednocześnie gdyby nie dokonano tego rodzaju czynności prawnych, nigdy nie zostaliby oni wskazani w decyzji z dnia 16 lutego 2012 r. jako strony postępowania. W związku z tym Prezydent m.st. Warszawa niesłusznie uznał, że JR i oraz EM przysługiwały uprawnienia

do żądania ustanowienia prawa użytkowania wieczystego, popełniając ww. rażące naruszenie prawa.

Zgodnie przy tym z art. 29 ust. 1 pkt 3 a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

W myśl art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa. Artykuł ten nawiązuje do art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., stosownie do treści którego organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Komisja, dostrzegając powyższe nieprawidłowości, uznała, że Prezydent m.st. Warszawy, wydając decyzję z dnia 16 lutego 2012 r. w sposób rażący naruszył: art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 28 k.p.a.

3.Elementy cywilno - prawne w decyzji reprivatyzacyjnej.

Przechodząc do omawiania drugiej wady decyzji reprivatyzacyjnej, wpierv wskazać należy, że w jej punktach od VI do XII zamieszczono szereg dodatkowych rozstrzygnięć dotyczących materii cywilnoprawnej. Jednocześnie, jak już wcześniej wskazano, pozostają one w obrocie

prawnym, co skutkowało koniecznością dokonania ich oceny prawnej przez Komisję.

W związku z tym podkreślić należy, że Komisja upatruje odrębną wadliwość decyzji Prezydenta m.st. Warszawy, obarczoną kwalifikowaną wadą prawną, a wyrażoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w zamieszczeniu w niej postanowień odnoszących się do materii cywilnoprawnej, której organ administracji publicznej w sposób władczy nie może kształtować. W decyzji tej bowiem poza orzeczeniami dotyczącymi ustanowienia prawa użytkowania wieczystego za czynszem symbolicznym i odmowy jego ustanowienia (pkt I, II i III) - co stanowi istotę rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej na gruncie art. 7 dekretu warszawskiego - zawarto szereg dodatkowych postanowień (pkt. VI-XII) ujętych w punktach, które wprost kształtują sytuację prawną stron.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie przepisów dekretu warszawskiego przebiega w dwóch etapach. Po pierwsze, w toku postępowania administracyjnego organ bada materialnoprawne przesłanki ustanowienia tego prawa (art. 7 ust. 1 i ust. 2 dekretu warszawskiego) i w przypadku spełnienia tych przesłanek wydaje decyzję administracyjną o ustanowieniu tego prawa. Następny etap prowadzony jest na gruncie cywilnoprawnym i kończy się zawarciem umowy w formie aktu notarialnego, pomiędzy gminą i osobą uprawnioną z decyzji. W ramach tego drugiego etapu gmina rozstrzyga o warunkach zawarcia umowy, a więc również o prawach i obowiązkach stron umowy.

W tym względzie wskazać należy, że już w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. sygn. akt I

OSK 1364/09 wskazano, że użytkowanie wieczyste jest instytucją prawa cywilnego, a zatem przepisy kodeksu cywilnego powinny służyć do określania warunków zawarcia umowy ustanawiającej prawo użytkowania wieczystego. Rozwinięcie tej tezy można znaleźć w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 grudnia 2017 r. sygn. akt I SA/Wa 999/17, który konkludował, iż: „przepisy dekretu nie zawierają przy tym jakichkolwiek regulacji pozwalających na kształtowanie na etapie postępowania administracyjnego obowiązków przyszłego użytkownika wieczystego. Artykuł 7 ust. 3 in fine dekretu stanowi wprawdzie, że w razie uwzględnienia wniosku gmina określi warunki, pod którymi umowa może zastać zawarta. Jednakże określenie tych „warunków” - uregulowane obecnie w przepisach kodeksu cywilnego - odnosić należy do etapu postępowania cywilnego, które będzie dopiero prowadzone po wydaniu ww. decyzji. To właśnie w ramach tego drugiego etapu rozstrzyga się o „warunkach” zawarcia tej umowy. Skoro zatem normy prawa materialnego nie przewidywały w tym zakresie kompetencji orzeczniczych organów administracji publicznych, to sprawa ta, w myśl art. 2 § 3 k.p.c. należy do drogi postępowania cywilnoprawnego, (...) w tej kwestii rozstrzygnięcie Prezydenta () zostało wydane bez podstawy prawnej”. Powyższe potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 grudnia 2024 r. I SA/Wa 1095/23. wydanym co do nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt badanej sprawy, wypada dostrzec, iż nie można wskazać przepisów prawa, które stanowiłyby podstawę prawną rozstrzygnięć zawartych w pkt. VI-XII decyzji reprivatyzacyjnej. Zdaniem Komisji wszelkie tego rodzaju „dodatkowe” zastrzeżenia należą do jej osnowy i wywierają wpływ na prawa oraz obowiązki stron. W

szczegółności w pkt VII decyzji organ określił, że niestawienie się nabywców bez usprawiedliwienia w kancelarii notarialnej w wyznaczonym terminie stanowić będzie podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia decyzji. Uzależnienie obowiązywania stanu prawnego ukształtowanego w rozstrzygnięciu merytorycznym od ziszczenia się zdarzeń przyszłych i niepewnych stanowi zaś rozstrzygnięcie o charakterze władczym, o którym mowa jest w art. 162 § 1 pkt 2 k.p.a. Przepisy dekretu nie stanowią również podstawy do określania warunków: zawarcia czy rozwiązania umowy ustanowienia użytkowania wieczystego (pkt VII i IX), korzystania z nieruchomości przez użytkowników wieczystych zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego (pkt VIII), wynagrodzenia przysługującego w razie wygaśnięcia umowy (pkt X), określania źródła praw i obowiązków użytkowników wieczystych innego niż wydana decyzja administracyjna (pkt XII decyzji) oraz regulacji kwestii związanych z prawami osób trzecich i ewentualnego rozliczenia nakładów (pkt XI). Nie ulega bowiem wątpliwości, iż rozstrzygnięcia te nie należą do sfery prawnej kształtowanej w drodze decyzji administracyjnej. Określenie tych „warunków” - uregulowanych obecnie w przepisach kodeksu cywilnego - odnosić należy do etapu postępowania cywilnego, które będzie dopiero prowadzone po wydaniu ww. decyzji.

Komisja zwraca również uwagę, że w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest podstaw do tego, aby rozstrzygnięcia zawarte w pkt. od VI do XII decyzji traktować inaczej niż pozostałe jej rozstrzygnięcia, w szczególności aby przypisywać im walor jedynie informacyjny. Przeczą takiemu ich postrzeganiu treści, jakie zostały w nich sformułowane, a charakterystyczne dla wypowiedzi kontraktowych, jak choćby odwołanie się do przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz kodeksu

cywilnego, jako aktów kreujących prawa i obowiązki użytkowników wieczystych w zakresie „niewymienionym w decyzji” (pkt XII). Wskazuje to wprost na intencję związania stron już na etapie administracyjnym obowiązkami wskazanymi w zakwestionowanych punktach. Są to bez wątpienia elementy, których treścią organy administracji publicznej, a przez to faktycznie także strony - stosownie do art. 110 k.p.a. - będą związane. Będą więc one również wiążące przy formułowaniu umowy o ustanowieniu prawa użytkowania wieczystego, której zawarcie ma dopiero nastąpić w jej wykonaniu.

Nadto podnieść trzeba, iż organ poprzedził te elementy decyzji sformułowaniem „oraz stwierdzam, że”. Jak zaś wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie I OSK 1741/22 (dot. ul. Wilczej 6), postanowienia decyzji po zwrocie „stwierdzam” nie mogą być przyjęte jako noszące cechy wyłącznie informacyjne, pozbawione waloru rozstrzygnięcia sprawy, wskazujące wyłącznie na wolę organu poinformowania stron o określonych okolicznościach sprawy. Po pierwsze, postanowienia decyzji nie zostały poprzedzone zwrotem „oraz informuje” lub innym równoznacznym, wskazującym na wolę organu wyłącznie poinformowania stron o określonych okolicznościach sprawy. Po drugie, w ocenie NSA, wypowiedź organu w decyzji po słowach „stwierdzam” nie ma charakteru informacyjnego, gdyż struktura decyzji zaprzecza temu, aby organ w tym zakresie chciał stronom jedynie wyjaśnić okoliczności sprawy lub o nich poinformować. Postanowienia decyzji znajdują się w części imperatywnej decyzji, w której organ wyraża wolę ukształtowania sprawy administracyjnej, a rozstrzygnięcia w tym zakresie znajdują się wśród kilkunastu innych rozstrzygnięć organu. Po trzecie, postanowienia organu w decyzji zostały poprzedzone zwrotem „oraz stwierdzam”, który

pozostaje charakterystyczny dla decyzji administracyjnych o charakterze deklaratoryjnym, a więc administracyjnego aktu stosowania prawa, który nie tworzy nowej sytuacji prawnej, lecz potwierdza wcześniejsze jej powstanie na mocy prawa. Zwrot ten nie może zatem otrzymywać w niniejszej sprawie znaczenia odmiennego od tego, które jest powszechnie stosowane przy rozstrzyganiu spraw decyzją administracyjną o deklaratoryjnym charakterze.

Jak już wskazano wyżej, w wyroku z dnia 17 grudnia 2024 r. I SA/Wa 1095/23 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wprost wskazał, iż takie sformułowania zawarte w decyzji, które mają charakter władczy (a nie informacyjny), są wydane bez podstawy prawnej, a zatem są obciążone kwalifikowaną wadą prawną.

Reasumując, skoro normy prawa materialnego nie przewidywały w tym zakresie kompetencji orzeczniczych organów administracji publicznej, to sprawa ta w myśl art. 2 § 3 k.p.c. należy do drogi postępowania cywilnego. Oznacza to, że Prezydent m.st. Warszawy, nie mając kompetencji wynikających z art. 1 k.p.a. i 6 k.p.a., ani podstaw w przepisach prawa materialnego, w sposób władczy ukształtował elementy przyszłego stosunku cywilnoprawnego w decyzji administracyjnej.

Mając na uwadze powyższe, wydana przez Prezydenta decyzja obciążona jest kwalifikowaną wadą prawną wyrażoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.. gdyż doszło do rażącego naruszenia art. 6 k.p.a., który stanowi, że organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa w zw. z art. 1 pkt 1 k.p.a. poprzez rozstrzygnięcie w drodze decyzji administracyjnej w zakresie nienależącym do właściwości

organu. Zatem, decyzja z dnia 16 lutego 2012 r., nr 11 I/GK/DW/2012, została wydana bez podstawy prawnej w rozumieniu art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

4. Konsekwencje prawne.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, że decyzja reprivatyzacyjna jest dotknięta wadami przewidzianymi przez art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. i art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Jednocześnie w niniejszej sprawie nie wystąpiły nieodwracalne skutki prawne. Co prawda, umową z dnia 10 sierpnia 2022 r. przeniesiono udział wynoszący 1/2 części w prawie użytkowania wieczystego działki ew. nr -. jednakże była to czynność prawna dokonana pod tytułem darmym (darowizna), pomiędzy najbliższymi członkami rodziny - matką i synem. Tego rodzaju stan rzeczy na podstawie art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. nie pozwalał zaś na przyjęcie, że w sprawie zachodziły przeszkody do stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 16 lutego 2012 r. Jak bowiem wynika z tej regulacji, przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234).

5. Strony postępowania.

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. wskazać należy, że stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja o wszczęciu postępowania rozpoznawczego zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy⁷. Za strony postępowania przyjęto również: beneficjentów decyzji oraz pozostałe podmioty, którym przysługują prawnorzeczowe uprawnienia do dz. ew. nr

6. Konkluzja.

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności, Komisja orzekła jak na wstępie, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a i art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. i art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2024 r. poz. 935; 1685, z 2025 r. poz. 769; dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało: 1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z

siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016 - 2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z §2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).
4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane - na jej wniosek -prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała

w' terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego powrót jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.

6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno - biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
7. Zgodnie z treścią art. 49b § 1 k.p.a., w przypadku zawiadomienia strony zgodnie z art. 49 § 1 lub art. 49a o decyzji lub postanowieniu, które podlega zaskarżeniu, na wniosek strony, organ, który wydał decyzję lub postanowienie, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępnia stronie odpis decyzji lub postanowienia w sposób i formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub takiej formie.
8. Stosownie do treści art. 39 a ust. 1 ustawy z 9 marca 2017 r. od decyzji Komisji stronie nie przysługują przewidziane w odrębnych przepisach środki prawne wzruszenia decyzji dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji.